

Archiwum Żydowskiego Instytutu Historycznego
im. Emanuela Ringelbluma

Inwentarz zbioru
SPUŚCIZNA ARTURA EISENBACHA
Lata 1918 – 1992

sygn. S/339

oprac. Aleksandra Bańkowska

Warszawa 2013

Wstęp

Zarys biografii Artura Eisenbacha

Aron (Artur) Eisenbach urodził się w 7 kwietnia 1906 r. w Nowym Sączu. Tam ukończył szkołę powszechną (1921 r.) i wstąpił do partii Poalej Syjon – Lewica. W 1923 r. wyjechał do Wilna, gdzie uczęszczał do Żydowskiego Seminarium Nauczycielskiego, niemniej szybko musiał zrezygnować z powodu trudności finansowych. Powrócił do rodzinnego miasta. W 1926 r. przeniósł się do Krakowa, gdzie podjął pracę urzędnika i jednocześnie współpracował z organizacją CENTOS (Centrala Związku Towarzystw Opieki nad Sierotami i Dziećmi Opuszczonymi) jako wychowawca na półkoloniach. W 1930 r. zamieszkał w Hucie Królewskiej na Śląsku, a następnie w Bielsku, gdzie w 1931 r. zdał eksternistycznie egzamin dojrzałości. W tym samym roku rozpoczął studia historyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim, ale już jesienią 1932 r. przeniósł się na Uniwersytet Warszawski. Był uczniem prof. Marcelego Handelsmana; uczęszczał również na seminarium prof. Majera Bałabana. 26 lutego 1935 r. obronił pracę magisterską pt. „Położenie prawno-polityczne Żydów w Księstwie Warszawskim” i uzyskał tytuł magistra filozofii¹. W tym samym roku skończył kurs archiwistyczny. Na studiach wstąpił do Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej „Życie”, związanej z Komunistyczną Partią Polski².

W czasie studiów i po nich był członkiem Warszawskiej Komisji Historycznej (sekcji Żydowskiego Instytutu Naukowego w Wilnie, JIWO), gdzie współpracował z Ignacym Schiperem, Rafałem Mahlerem i Emanuelem Ringelblumem (który był jego szwagrem, Eisenbach w 1931 r. poślubił Gizę Ringelblum). Publikował w „JIWO Bleter” (1936) i w periodyku Komisji „Bleter far Geszichte” (1938). Przygotowywał pracę doktorską w zakresie historii Żydów polskich na początku XIX wieku³.

Po studiach podjął pracę jako kierownik wydziału statystycznego Towarzystwa Ochrony Zdrowia Ludności Żydowskiej w Polsce. Publikował w piśmie TOZ „Sociale Medicin” (Medycyna Społeczna). Jednocześnie był urzędnikiem w Żydowskim Towarzystwie Ekonomicznym – przybudówce AJDC (American Joint Distribution Committee). Wykonywał

¹ A ŻIH, ŻIH, Dział kadr, 79, Odpis dyplomu magistra filozofii Arona Eisenbacha, k. 9.

² A ŻIH, ŻIH, Dział kadr, 79, Kwestionariusz osobowy Artura Eisenbacha, k. 5.

³ Anthony Polonsky, *Artur Eisenbach a historia polsko-żydowska*, „Biuletyn ŻIH” 1992, nr 4, s. 7-9.

prace zlecone dla Biura Ekonomiczno-Statystycznego przy CEKABE (Kasa Pożyczek Bezprocentowych)⁴.

We wrześniu 1939 r. wraz z żoną i urodzoną w 1938 r. córką Emilią wyjechał do Buczacza (rodzinne miasto żony), na teren okupacji radzieckiej. Pracował tam jako buchalter w filii „Centrosojuza”. Po wybuchu wojny niemiecko-radzieckiej został zmobilizowany do Armii Czerwonej; w styczniu 1942 r. wysłano go do Saratowa, gdzie pracował jako buchalter na rzecz wojska. Później był naczelnikiem wydziału planowania w Ałma-Acie. Wstąpił do Związku Patriotów Polskich. Przebywał w ZSRR do maja 1946 r.⁵

Żona i córka zginęły w Buczaczu po wrześniu 1942 r. 19 września 1942 r. Giza Eisenbach wysłała do bratowej, Judyty Ringelblum, telegram z pytaniem o los rodziny. Jest to ostatni ślad po niej⁶.

Zaraz po powrocie do Polski Eisenbach rozpoczął pracę w Centralnej Żydowskiej Komisji Historycznej (CŻKH) w Łodzi (12 maja 1946 r.), zaś od powstania Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie pracował w nim jako kierownik archiwum i zarazem pracownik naukowy. Był również członkiem Związku Literatów i Dziennikarzy Żydowskich w Polsce⁷. Już w 1946 r. ukazała się jego pierwsza publikacja z zakresu historii Zagłady Żydów polskich: wybór źródeł do badań nad gettem łódzkim (tom III serii wydawniczej CŻKH *Dokumenty i materiały do dziejów okupacji niemieckiej w Polsce*)⁸. W pierwszych latach powojennych opublikował również kilkanaście artykułów dotyczących Zagłady getta łódzkiego i gett w Kraju Warty, zarówno w pismach naukowych („Bleter far Geszichte”, „Biuletyn ŻIH”), jak i w prasie codziennej („Dos Naje Lebn”, „Nasze Słowo”)⁹. Występował również jako biegły w procesach zbrodniarzy niemieckich Hansa Biebowo (1947), Ericha Czarnulli i Franza Siefert (1947), Josefa Bühlera (1948), Jürgena Stroopa i Franza Konrada (1951), a także w procesie Michała Weichert¹⁰.

A. Eisenbach był członkiem Centralnego Komitetu Żydów w Polsce oraz istniejącego w latach 1947-1950 Żydowskiego Towarzystwa Kultury, a następnie członkiem zarządu

⁴ *Ibidem*, s. 9.

⁵ A ŻIH, ŻIH, Dział kadr, 79, Kwestionariusz osobowy Artura Eisenbacha, k. 5.

⁶ A ŻIH, Podziemne Archiwum Getta Warszawskiego, ARG II 522 h.

⁷ A ŻIH, Spuścizna Artura Eisenbacha, S.339/133.

⁸ *Dokumenty i materiały do dziejów okupacji niemieckiej w Polsce*, tom III, *Getto łódzkie*, część I, oprac. A. Eisenbach, Warszawa – Łódź – Kraków 1946.

⁹ Zob. bibliografia prac A. Eisenbacha w: Antony Polonsky, *Artur Eisenbach...*, s. 13-18.

¹⁰ *Proces Hansa Biebowo. Zagłada getta łódzkiego (akta i stenogramy sądowe)*, oprac. Jerzy Lewiński, Warszawa 1987, s. 186-217. A ŻIH, Procesy przestępców wojennych, 344/67, 121, 150. A ŻIH, Spuścizna Artura Eisenbacha, S.339/3, 4, 6, 7.

Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Żydów w Polsce. Od września 1946 r. był członkiem Polskiej Partii Robotniczej, a później Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. W 1968 r. członkostwo to zostało zawieszone. Również od 1946 r. należał do Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Był również członkiem rzeczywistym Polskiego Czerwonego Krzyża¹¹.

Do lat sześćdziesiątych jego zainteresowania jako historyka koncentrowały się na Zagładzie Żydów. W 1953 r. ukazało się pierwsze wydanie syntetycznej pracy „Hitlerowska polityka eksterminacji Żydów w latach 1939-1945 jako jeden z przejawów imperializmu niemieckiego”, którą A. Eisenbach przedstawił i obronił jako rozprawę doktorską na Uniwersytecie Warszawskim w 1954 r.¹² 27 maja 1955 r. uzyskał tytuł naukowy docenta po przestawieniu pracy habilitacyjnej pt. „Pertraktacje anglo-amerykańskie z Niemcami a los ludności żydowskiej podczas drugiej wojny światowej”¹³. Wspólnie z Tatianą Berenstein i Adamem Rutkowskim wydał zbiory dokumentów z okresu wojny pt. „Eksterminacja Żydów na ziemiach polskich w okresie okupacji hitlerowskiej” (1957) i „Ghetto – Faschismus – Massenmord” (1961) oraz drugie wydanie (w oryginale) zapisków Emanuela Ringelbluma z getta warszawskiego pt. „Ksovim funem geto” (1961). Prace nad polskim przekładem i opracowaniem kroniki Ringelbluma trwały w ŻIH-u już w latach pięćdziesiątych. Ostatecznie pierwsze wydanie polskie ukazało się dopiero w 1983 r. w opracowaniu A. Eisenbacha. Sześć lat później wydał on również „Stosunki polsko-żydowskie” Ringelbluma¹⁴.

W latach pięćdziesiątych, mimo stałego, związanego z pracą w ŻIH, zainteresowania dziejami Zagłady, Eisenbach powrócił do tematyki, którą zajmował się przed wojną, tzn. badaniem historii społeczności żydowskiej w Polsce w XIX wieku. W 1957 r., już jako docent, dołączył do pracowni dziejów struktur społecznych prowadzonej przez prof. Witolda Kulę w Instytucie Historii Polskiej Akademii Nauk. Wynikiem tej współpracy był szereg artykułów w „Biuletynie ŻIH”, „Bleter far Geszichte”, „Kwartalniku Historycznym”, „Acta Poloniae Historica”, a także publikacje w kilkutomowych wydawnictwie PAN

¹¹ A ŻIH, ŻIH, Dział kadr, 79, Kwestionariusz osobowy Artura Eisenbacha, k. 5. A ŻIH, Spuścizna Artura Eisenbacha, S.339/133. A ŻIH, ŻIH, Korespondencja 1968, Pismo Artura Eisenbacha do Zarządu ŻIH z 19 czerwca 1968 r. o rzeczeniu się stanowiska dyrektora ŻIH (brak sygn., zespół w opracowaniu).

¹² Właściwie uzyskał stopień kandydata nauk historycznych, będący odpowiednikiem doktora. Oryginał dyplomu znajduje się w: A ŻIH, Spuścizna Artura Eisenbacha, S.339/134. Zob. A. Eisenbach, *Hitlerowska polityka eksterminacji Żydów w latach 1939-1945 jako jeden z przejawów imperializmu niemieckiego*, Warszawa 1953; wyd. II ukazało się pt. *Hitlerowska polityka zagłady Żydów*, Warszawa 1961.

¹³ A ŻIH, ŻIH, Dział kadr, 79, Odpis dokumentu nadania stopnia docenta przez Centralną Komisję Kwalifikacyjną k. 13. A. Polonsky, *Artur Eisenbach*, s. 10.

¹⁴ E. Ringelblum, *Kronika getta warszawskiego wrzesień 1939 – styczeń 1943*, tłum. A. Rutkowski, red. A. Eisenbach, wyd. I, Warszawa 1983, wyd. II, Warszawa 1988. *Idem, Stosunki polsko – żydowskie w czasie II wojny światowej. Uwagi i spostrzeżenia*, red. A. Eisenbach, Warszawa 1988.

„Społeczeństwo Królestwa Polskiego” (1965-1968). W tym czasie nawiązał też współpracę z redakcją „Polskiego słownika biograficznego” i napisał kilka artykułów słownikowych¹⁵. W podpisanej w lipcu 1965 r. umowie o pracę w ŻIH zakres obowiązków A. Eisenbacha włączono „badania w zakresie historii Żydów w Polsce w XIX w.”, nie wspominając już o badaniach nad Zagładą¹⁶. W czerwcu 1966 r. A. Eisenbach został członkiem Komitetu Nauk Historycznych PAN, a 29 września 1966 r. uzyskał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego nauk humanistycznych¹⁷. 17 października 1966 r., po śmierci Bernarda Marka, Artur Eisenbach został dyrektorem Żydowskiego Instytutu Historycznego¹⁸.

Nagonka antyżydowska 1968 r., a zwłaszcza oskarżenia wobec działalności ŻIH-u i próby jego likwidacji (nakaz oddania depozytów archiwalnych do archiwów państwowych, nakaz przekazania dokumentacji z czasów okupacji Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich) spowodowały wycofanie się A. Eisenbacha z pracy w Instytucie¹⁹. Pozostał jednak nadal pracownikiem IH PAN. W następnych latach ukazały się czołowe monografie A. Eisenbacha z zakresu historii Żydów w XIX w.: „Kwestia równouprawnienia Żydów w Królestwie Polskim” (1972), „Wielka Emigracja wobec kwestii żydowskiej” (1976), „Z dziejów ludności żydowskiej w Polsce” (1983), „Emancypacja Żydów na ziemiach polskich” (1987)²⁰. W 1977 r. przeszedł na emeryturę, nie przerywając jednak prac badawczych.

W 1949 r. A. Eisenbach ożenił się z Marią Czarniewicz (Sarą Zylber), ur. w 1909 r., pedagogiem, pracownikiem Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, a następnie Instytutu Pedagogiki w Warszawie²¹. Po jej śmierci, około 1988 r., A. Eisenbach wyjechał do Izraela. Tam zmarł w 1992 r. śmiercią samobójczą²².

¹⁵ Zob. A. Polonsky, *Artur Eisenbach...* s. 11, 15-18.

¹⁶ A ŻIH, ŻIH, Dział kadr, 79, Umowa o pracę, k. 3-4.

¹⁷ A ŻIH, ŻIH, Dział kadr, 79, Uchwała Rady Państwa o nadaniu stopnia profesora nadzwyczajnego, k. 7, Pismo PAN o przyjęciu do Komitetu Nauk Historycznych PAN, k. 10.

¹⁸ A ŻIH, ŻIH, Dział kadr, 79, Pismo Zarządu ŻIH do sekretarza PAN z 18 października 1966 r., k. 21.

¹⁹ A ŻIH, ŻIH, Korespondencja 1968, Pismo Artura Eisenbacha do Zarządu ŻIH z 19 czerwca 1968 r. o zrzeczeniu się stanowiska dyrektora ŻIH (brak sygn., zespół w opracowaniu).

²⁰ A. Polonsky, *Artur Eisenbach...*, s. 11.

²¹ A ŻIH, Spuścizna Artura Eisenbacha, S.339/145.

²² *Eisenbach Artur (Aron)*, „Polski słownik judaistyczny”, red. Z. Borzymińska, R. Żebrowski, t. 1, Warszawa 2003..

Bibliografia:

Eisenbach Artur, *Wegn zajn lebns-weg*, „Bleter far Geszichte“ 1987, nr 25, s. 29-42 i XVI – XXIV (w tym bibliografie prac w j. pol. i żyd.)

Eisenbach Artur (Aron), „Polski słownik judaistyczny”, red. Z. Borzymińska, R. Żebrowski, t. 1, Warszawa 2003.

Gutman Israel, *Artur Eisenbach: historyk i pracownik Żydowskiego Instytutu Historycznego*, „Zagłada Żydów. Studia i Materiały” 2007, nr 3, s. 221-226.

Horn Maurycy, *Profesor doktor Artur Eisenbach (w osiemdziesięciolecie urodzin)*, „Biuletyn ŻIH” 1986, nr 1-2 (137-138), s. 205-209.

Polonsky Antony, *Artur Eisenbach a historia polsko-żydowska*, „Biuletyn ŻIH” 1992, nr 4 (164), s. 3-18. (w tym bibliografia prac A. Eisenbacha).

Zasady porządkowania akt

Niestety nie udało się odnaleźć informacji, kiedy spuścizna Artura Eisenbacha znalazła się w Archiwum ŻIH. Notatki do prac powstałych w czasie, gdy A. Eisenbach pracował w ŻIH, mogły po prostu pozostać na miejscu, niemniej spora część kolekcji to materiały dotyczące prac napisanych w IH PAN, dokumenty osobiste, dokumenty żony, Marii Czarniewicz, fotografie rodzinne, które musiały zostać przez kogoś przekazane – najprawdopodobniej przez samego A. Eisenbacha przed wyjazdem do Izraela. Niektóre teczki zostały wstępnie zatytułowane, a niektóre nawet opisane (na okładkach).

W spuściznie znajdowało się wiele oryginalnych dokumentów z getta łódzkiego oraz wiele ich odpisów. Zostały one wyłączone i przeniesione do Zbioru materiałów do dziejów ludności żydowskiej w Łodzi 1939-1944 (sygn. 205).

Materiały A. Eisenbacha zostały uporządkowane wg zaleceń Archiwum Polskiej Akademii Nauk²³. Wprowadzono podział na siedem grup akt. Najwięcej znalazło się w grupie I – pracach twórcy spuścizny. W ramach tej grupy wyodrębniono własne opracowania twórcy (j. 1-32), recenzje i polemiki (j. 33-36), odpisy dokumentów (j. 37-56) i materiały warsztatowe (57-124). Ostatni typ materiałów jest ilościowo największy w całej kolekcji i bardzo trudny do opisanie: są to odręczne notatki, fiszki, indeksy, wypisy ze źródeł, wycinki z

²³ *Wytyczne opracowania spuścizn archiwalnych po uczonych*, Archiwum PAN, Warszawa 1990 (na prawach rękopisu).

prasy. Tytuły jednostek archiwalnych tej części inwentarza z konieczności są bardzo ogólne. Dla ułatwienia pogrupowano je tematycznie.

W grupie II znalazły się materiały niezwiązane bezpośrednio z pracą naukową A. Eisenbacha, a dotyczące działalności w ŻIH i PAN, przynależności do PZPR itp. (j. 125-132). W grupie III znajdują się dokumenty osobiste i odznaczenia państwowe A. Eisenbacha (j. 133-138), zaś w IV – jego korespondencja oficjalna i prywatna (j.139-144). Z uwagi na niewielką jej ilość, tylko wyjątkowo wyłączono grupy listów tego samego adresata. W grupie V znajdują się dokumenty osobiste odznaczenia Marii Czarniewicz, drugiej żony Eisenbacha, oraz spory zbiór fotografii okolicznościowych i portretowych, w tym również przedwojennych (j. 145-152). Grupa VI – materiały osób obcych – to głównie artykuły i opisy projektów badawczych, prawdopodobnie wysyłane do zaopiniowania (153-175). Do grupy VII – Varia – trafiły dwie teczki (176-177).

W ramach każdej grupy jednostki ułożone są chronologicznie.

W dokumentacji przeważa język polski, ale wielokrotnie pojawia się niemiecki, jidysz, francuski, angielski, rosyjski, hebrajski.

Po uporządkowaniu zespół liczy 177 jednostek archiwalnych, tworzących ok. 1 m.b. akt.

Opis akt w inwentarzu

Opis jednostki w inwentarzu składa się z 3 członów. Pierwszy zawiera ogólną charakterystykę akt. Drugi człon zawiera charakterystykę merytoryczną akt, trzeci zaś opis techniczny: daty skrajne, sposób zapisu (rękopis, maszynopis, druk), język, forma przechowywania (luźne, poszyt), liczbę stron.

Przegląd zawartości inwentarza

I. Prace twórcy spuścizny

- a) Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe (j. 1 – 32)
- b) Recenzje i polemiki (j. 33 – 36)
- c) Odpisy dokumentów (j. 37 – 56)
- d) Materiały warsztatowe (j. 57 – 124)
 - Historia Żydów w Polsce w XVII – XIX wieku (j. 57 – 66)
 - Emanuel Ringelblum (j. 67 – 68)
 - Antysemityzm (j. 69 – 70)
 - Getto łódzkie i Kraj Warty (j. 71 – 78)
 - Zagłada Żydów (j. 79 – 110)
 - Procesy zbrodniarzy niemieckich (j. 111 – 119)
 - Recenzje (j. 120 – 121)
 - Wycinki prasowe (j. 122-124)

II. Materiały działalności twórcy (j. 125 – 132)

III. Materiały biograficzne (j. 133 – 138)

IV. Korespondencja (j. 139 – 144)

V. Materiały rodzinne (j. 145 – 152)

VI. Materiały osób obcych (j. 153 – 175)

VII. Varia (j. 176 – 177)

Wykaz skrótów

AAN – Archiwum Akt Nowych

AGAD – Archiwum Główne Akt Dawnych

b.d. – brak daty

„Biuletyn ŻIH” – Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego

CŻKH – Centralna Żydowska Komisja Historyczna

egz. – egzemplarz

fotokop. – fotokopia

IH PAN – Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk

j. – jednostka archiwalna

j. ang. – język angielski

j. franc. – język francuski

j. hebr. – język hebrajski

j. niem. – język niemiecki

j. pol. – język polski

j. ros. – język rosyjski

j. żyd. – język żydowski (jidysz)

KC – Komitet Centralny

KPZR – Komunistyczna Partia Związku Radzieckiego

KUL – Katolicki Uniwersytet Lubelski

mps – maszynopis

PAN – Polska Akademia Nauk

PSB – „Polski słownik biograficzny”

PZPR – Polska Zjednoczona Partia Robotnicza

r. – rok

rkps – rękopis

s. – strona

sygn. – sygnatura archiwalna

TOZ – Towarzystwo Ochrony Zdrowia Ludności Żydowskiej w Polsce

ŻIH – Żydowski Instytut Historyczny w Warszawie

Inwentarz zbioru SPUŚCIZNA ARTURA EISENBACHA (1918 – 1992)

I. Prace twórcy spuścizny

a) Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.

1. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Di tetikajt fun der centraler jidiszer historiszer komisie“
[Działalność Centralnej Żydowskiej Komisji Historycznej]²⁴.
[1946], mps, j. żyd., luźne, s.
2. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Wegn der rewindikacie fun undzere kultur-ojczes“ [O
rewindykacji naszych skarbów kultury] (s. 1, 2, 5, 6)²⁵.
[1946], mps, j. żyd., luźne, s.
3. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach. Ekspertyza na temat działalności Ghettoverwaltung w Łodzi.
Notatki do ekspertyzy biegłego mgr A. Eisenbacha w procesie przeciwko Czarnulli i
Seifertowi.
1947, mps, rkps, j. pol., luźne, s.
4. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Farantwortlechkajt fun dr Buhler far ojsrotung fun pojliszn
jidntum“ [Odpowiedzialność dr Bühlera za zagładę polskiego żydostwa]²⁶.
[1948], rkps, j. żyd., luźne, s.
5. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Di likwidacie fun warszewer jidiszn kibuc un di farnichtung fun
geto“ [Likwidacja warszawskiej społeczności żydowskiej i unicestwienie getta]²⁷.
[1949], mps, j. żyd., luźne, s.
6. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, Ekspertyza w procesie przeciwko Jürgenowi Stroopowi i
Franzowi Konradowi²⁸.
1951, mps, j. pol., luźne, s.
7. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Rola oskarżonego Konrada w gospodarczym sektorze likwidacji
ludności żydowskiej w Warszawie i innych miastach okupowanej Polski”. Ekspertyza

²⁴ Opublikowane w „Folks-Sztyme” z 8 XI 1946 r.

²⁵ Opublikowane w „Dos Naje Lebn” z 18 XI 1946 r.

²⁶ Opublikowane w „Dos Naje Lebn” z 31 V 1948 r.

²⁷ Opublikowane w „Dos Naje Lebn” z 19 IV 1949 r.

²⁸ Zob. A. ŻIH, Procesy przestępców wojennych, 344/122.

sądowa na proces Franza Konrada i Jurgena Stroopa.

1951, mps, j. pol., luźne, s.

8. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „O roli hitlerowskiego ministerstwa spraw zagranicznych w eksterminacji ludności żydowskiej (na marginesie procesu Rademachera)”²⁹.
[1952], mps, j. pol., luźne, s.
9. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach „Statistische materialn wegn der jidyscher bafelkerung in kongres Pojln in di 80-er jor fun XIX j.h.” [Materiały statystyczne o ludności żydowskiej w Polsce kongresowej w latach 80-tych XIX w.]³⁰.
[1959], rkps, j. żyd., luźne, s.
10. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Walka przeciw hitlerowskiej polityce eksterminacji ludności żydowskiej (w związku z publikacją H. G. Adlera)” (egz. niekompletny)³¹.
[1959], mps, j. pol., luźne, s.
11. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Die Exterminazion der Juden in Hitlersdeutschland als Vorschule für den Völkermord”. Referat na konferencję w Berlinie 20.06.1961 r.
1961, mps, j. niem., luźne, s.
12. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Hernisz Stanisław” (artykuł do PSB)³².
[1961], mps, j. pol., luźne, s.
13. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Biogramy Majera Bałabana, Emanuela Ringelbluma i Ignacego Schipera do „Małego słownika historii Polski”.
1962, mps, j. pol., luźne, s.
14. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Insler Abraham” (artykuł do PSB)³³.
[1962], mps, j. pol., luźne, s.
15. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Janasz Józef” (artykuł do PSB)³⁴.
[1962], mps, j. pol., luźne, s.

²⁹ Opublikowane w „Biuletynie ŻIH” 1952, nr 2, s. 289-304.

³⁰ Opublikowane w „Bleter far Geszichte” 1959, nr 12, s. 168-177.

³¹ Opublikowane w „Biuletynie ŻIH” 1959, nr 32, s. 43-64.

³² PSB, Warszawa. t. IX, s. 466.

³³ PSB, Warszawa. t. X, s. 165.

³⁴ Ibidem, s. 493.

16. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, wstęp do „Ksowim fun geto” (biogram E. Ringelbluma)³⁵.
[1963], mps, j. żyd., luźne, s.
17. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Fragment artykułu „Struktura społeczna Królestwa w świetle schematów fiskalnych”³⁶. Szczotka redaktorska.
1965, druk, j. pol., luźne, s.
18. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Jastrow Marcus” (artykuł do PSB)³⁷.
[1965], mps, j. pol., luźne, s.
19. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Jaszuński Józef” (artykuł do PSB)³⁸.
[1965], mps, druk, j. pol., luźne, s.
20. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Jawec Zew-Wolf” (artykuł do PSB).
[1965], mps, j. pol., luźne, s.
21. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Notatka o stratach kulturalnych ludności żydowskiej w Warszawie w czasie okupacji niemieckiej. Uwagi na sympozjum IH PAN we wrześniu 1977 r. na temat życia kulturalnego w getcie warszawskim.
1977, mps, j. pol., luźne, s.
22. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Das galizische Judentum während des Völkerfrühlings und der Zeit des Kampfes um seine Gleichberechtigung”³⁹. Fragmenty artykułu.
[1980], mps, j. pol., niem., luźne, s.
23. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Jidn in der sztrand-gezelschaft fun kongres Pojln” [Żydzi w społeczeństwie stanowym Polski Kongresowej]⁴⁰.
[1981], rkps, j. żyd., luźne, s.
24. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Ringelblum Emanuel” (artykuł do PSB)⁴¹.
1986, mps, j. pol., luźne, s.

³⁵ E. Ringelblum, *Ksowim fun geto* [Pisma z getta], t. 1, red. A. Eisenbach, T. Berenstein, B. Mark, A. Rutkowski, ŻIH, Warszawa 1963.

³⁶ Opublikowane w: *Spoleczeństwo Królestwa Polskiego. Studia o uwarstwieniu i ruchliwości społecznej*, red. Witold Kula, tom 1, PWN, Warszawa 1965, s. 23-64.

³⁷ PSB, Warszawa, t. XI, s. 70-71.

³⁸ Ibidem, s. 87-88.

³⁹ Opublikowane w „*Studia Judaica Austriaca*”, Eisenstadt, t. VIII, s. 75-92.

⁴⁰ Opublikowane w „*Bleter far Geszichte*” 1981, nr 20, s. 5-71.

⁴¹ PSB, t. XXXI, Warszawa 1988/89, s. 298-300.

25. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Emancypacja Żydów na ziemiach polskich”. Fragmenty⁴².
[1986], mps, j. pol., luźne, s.
26. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Historiografia żydowska w Polsce w okresie międzywojennym”⁴³.
[1987], mps, j. pol., luźne, s.
27. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, wstęp do E. Ringelblum, „Stosunki polsko-żydowskie”⁴⁴.
[1988], mps, j. pol., luźne, s.
28. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Raport J. Karskiego z początku 1940 r. o sytuacji Żydów na okupowanych ziemiach polskich” (szkie)⁴⁵.
[1989], mps, j. pol., luźne, s.
29. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, Opinia w sprawie oskarżonego Ludwika Korna⁴⁶.
b.d., mps, j. pol., luźne, s.
30. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, Materiały do sprawy ekspriopriacji ludności żydowskiej (artykuł) (2 egz.)
b.d., mps, j. pol., luźne, s.
31. Spuścizna Artura Eisenbacha. Opracowania, artykuły, referaty, ekspertyzy sądowe.
Artur Eisenbach, „Di tetikajt fun der TOZ gezelschaft (september 1939 biz sof 1940)“ [Działalność stowarzyszenia TOZ (wrzesień 1939 do końca 1940 r.)]. Artykuł (2 egz.) i notatki.
b.d., mps, rkps, j. żyd., luźne, s.
32. Spuścizna Artura Eisenbacha. Notatki, kopie dokumentów.
Szkie opracowania na temat getta łódzkiego⁴⁷.
b.d., rkps, mps, j. pol., luźne, s.

b) Recenzje i polemiki

⁴² A. Eisenbach, *Emancypacja Żydów na ziemiach polskich*, Warszawa 1986.

⁴³ Opublikowane w: *Środowiska historyczne II Rzeczypospolitej*, Warszawa 1987.

⁴⁴ „Czytelnik”, Warszawa 1988.

⁴⁵ Publikacja raportu wraz ze wstępem A. Eisenbacha: „Dzieje Najnowsze” 1989, nr 2, s. 179-199. Kopia raportu zob. S.339/42.

⁴⁶ Zob. A. ŻIH, Procesy przestępców wojennych, 344/67.

⁴⁷ 4 egzemplarze, jeden z uwagami Adama Rutkowskiego.

33. Spuścizna Artura Eisenbacha. Recenzje i polemiki.

Artur Eisenbach, recenzje:

- 1) W. Gliskman, „Łódź w odbiciu polskiej i żydowskiej literatury”
 - 2) Jakub Goldberg, „Małżeństwa Żydów w Polsce w XVIII w.”
 - 3) L. Hass, „Wpływy ugrupowań politycznych wśród ludności Warszawy w latach 1919-1930”
 - 4) Rafał Mahler, „Stan i struktura ludności żydowskiej w Polsce w drugiej połowie XVIII wieku”
 - 5) Ezra Mendelsohn „Class struggle in the Pale. The Formative Years of the Jewish Workers Movement in Tsarist Russia”;
 - 6) „Recenzja pracy dra I. Schipera pt. «Przyczynki do dziejów chasydyzmu w centralnej Polsce»”;
 - 7) S. Szymkiewicz, „Badania demograficzne i strukturalne ludności Warszawy w drugiej połowie XVIII i początku XIX wieku”;
 - 8) Maria Turlejska, „Antypolska polityka mocarstw zachodnich w okresie drugiej wojny światowej (1939-1945);
 - 9) Notatka o wydawnictwie GKBZH dot. gett w Polsce;
 - 10) NN, „Postulat asymilacji Żydów i jego implikacje w dobie stanisławowskiej”;
 - 11) NN, „Historiografia żydowska w Polsce w okresie międzywojennym”.
- 1958-1987, rkps, mps, j. pol., luźne, s.

34. Spuścizna Artura Eisenbacha. Recenzje i polemiki.

Artur Eisenbach, opinie o dokumentacji historyczno-przestrzennej cmentarzy żydowskich na Kielecczyźnie⁴⁸ opracowanych przez Adama Penkallę. Recenzje artykułów A. Penkali: „Walog cmentarzy żydowskich” i „Judaica w Kieleckim i Radomskim”. Korespondencja z Pracownią Konserwacji Zabytków w Kielcach i wydawnictwem „Kraj”, umowy.

1979-1989, mps, j. pol., luźne, s.

35. Spuścizna Artura Eisenbacha. Recenzje i polemiki.

Polemiki z prof. Stefanem Kieniewiczem. Notatki do polemik.

1962-1982, rkps, mps, j. pol., luźne, s.

36. Spuścizna Artura Eisenbacha. Recenzje i polemiki.

1) List prof. Jerzego Jedlickiego do prof. Chone Shmeruka z recenzją „Emancypacji Żydów polskich” A. Eisenbacha.

2) Andrzej F. Grabski, „Uwagi o pracy pt. «Wielka Emigracja wobec kwestii żydowskiej 1832-1849»” A. Eisenbacha.

1975, 1988, mps, j. pol., luźne, s.

c) Odpisy dokumentów

37. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.

Materiały statystyczne przesłane przez Zarząd Miejski w Łodzi: „Stan i ruch ludności żydowskiej w Łodzi” w latach 1940-1943, „Choroby ostro-zakaźne wśród

⁴⁸ Szydłowiec, Radom, Przytyk, Kazanów, Ożarów, Kozienice, Wierzbica, Ostrowiec, Mogielnica, Przysucha.

- ludności żydowskiej w Łodzi” w latach 1940-1942.
b.d., mps, j. pol., luźne, s.
38. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.
Odpis pisma Komitetu Żydowskiego w Kutnie z 20.09.1945 r. dot. zagłady społeczności żydowskiej Kutna. Tabela z 1945 r. zestawiająca dane o Zagładzie w powiecie włocławskim.
[1945], mps, j. pol., luźne, s.
39. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.
„Der Jüdischer Wohnbezirk in Warschau”. Zeznania Ludwiga Fischera.
[1946?], mps, j. niem., luźne, s.
40. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.
Odpis referatu Waldemara Schöna z 20.01.1941 r. dot. utworzenia getta warszawskiego. Odpis pisma do sędziego Józefa Skórzyńskiego z 21.07.1948.
1948, mps, j. niem., luźne, s.
41. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.
Raport „Rozwiązanie kwestii żydowskiej w Europie” [„Die Endlösung der Europäischen Judenfrage. Statistischer Bericht“] z 18.01.1943 r. R. Korherr. Kopia przekładu polskiego z akt procesu Jürgena Stroopa oraz fotokopia (odwrócona) oryginalnego raportu⁴⁹.
[1951?], mps, j. pol., niem., luźne, s.
42. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.
Fotokopia raportu Jana Karskiego z 1940 r., fragment „Żydzi – zaborcy – Polacy” w dwóch wersjach (pierwotnej i przeredagowanej przez J. Karskiego na życzenie rządu)⁵⁰.
[1989], rkps, mps, j. pol., luźne, s.
43. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.
Odpis protokołu konferencji w Wannsee (1942).
b.d., mps, j. niem., luźne, s.
44. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.
Odpis fragmentów raportu „Oneg Szabat” „Gehenna Żydów polskich pod okupacją niemiecką” (1942)⁵¹.
b.d., mps, j. pol., luźne, s.
45. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.
Odpis polskiego raportu pt. „Żydzi” z 1943 r. Depesza „Wacława” (Henryka Wolińskiego) dot. Zagłady (przełom 1942/43).
b.d., rkps, j. żyd., luźne, s.

⁴⁹ Dokument publikowany w „Biuletynie ŻIH” 1964, nr1 (49), s. 74-84.

⁵⁰ Zob. S.339/28.

⁵¹ Oryginał w ARG I 45 (Ring. I/144)

46. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.
Odpis raportu „Oneg Szabat” „Likwidacja żydowskiej Warszawy” (15.11.1942)⁵².
b.d., mps, j. pol., luźne, s.
47. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.
Odpisy dokumentów ze zbiorów ŻSS i JUS (18.12.1939 – 15.02.1944).
b.d., mps, j. niem., pol., luźne, s.
48. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.
Odpisy różnych dokumentów z getta warszawskiego (1940-1943).
b.d., mps, j. niem., pol., luźne, s.
49. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.
Odpisy różnych dokumentów niemieckich dotyczących Żydów w Lublinie (1940-1943).
b.d., mps, j. niem., pol., luźne, s.
50. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.
Odpisy różnych dokumentów niemieckich dotyczących Żydów w Krakowie (1940-1943).
b.d., mps, j. niem., pol., luźne, s.
51. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.
Odpisy różnych dokumentów niemieckich dotyczących Żydów w dystrykcie radomskim (1940-1943).
b.d., mps, j. niem., pol., luźne, s.
52. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.
Odpisy różnych dokumentów niemieckich dotyczących pracy przymusowej Żydów w GG, obozów pracy i obozu Auschwitz (1940-1942).
b.d., mps, j. niem., pol., luźne, s.
53. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.
Odpisy różnych dokumentów niemieckich (1939-1943).
b.d., mps, j. niem., pol., luźne, s.
54. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.
Odpisy relacji z Archiwum ŻIH (301).
b.d., mps, j. pol., luźne, s.
55. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.
Kopie krótkich raportów z okresu wojny: 1) „Uwagi o sytuacji żydowskiej”, 2) „Ogólne uwagi dotyczące żydowskiego życia gospodarczego”, 3) „Sytuacja prawna rzemieślnika żydowskiego”, 4) „W sprawie pauperyzacji ludności żyd. i potrzeb opieki społecznej” (2 egz.), 5) „Ein Jahr Aufbauarbeit im Distrikt Krakau 1940”, 7) Fragment

⁵² Oryginał: ARG II 300 (Ring. II/192).

raportu „Rok pod rządami komisarza dla dzielnicy żydowskiej w Warszawie”⁵³.
b.d., mps, j. niem, pol., luźne, s.

56. Spuścizna Artura Eisenbacha. Odpisy dokumentów.
Fotokopia niezidentyfikowanych dokumentów.
b.d., rkps, j. ang, luźne, s.

d) Materiały warsztatowe

HISTORIA ŻYDÓW W POLSCE W XVII – XIX WIEKU

57. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatka o funkcjach kahału.
1967, mps, j. pol., luźne, s.
58. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatki dot. życia społecznego Żydów w XVII – XVIII wieku.
b.d., rkps, j. żyd., luźne, s.
59. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatki i wypisy ze źródeł (AGAD) dotyczące konfliktów społecznych w Orli w XVIII wieku.
b.d., rkps, mps, j. pol., luźne, s.
60. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Kopie z różnych publikacji, wycinki prasowe, fragmenty maszynopisu, notatki do książki „Emancypacja Żydów polskich”.
b.d., rkps, mps, j. pol., luźne, s.
61. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatki do artykułu „Ludność żydowska w Warszawie w pierwszej połowie XIX wieku” do pracy zbiorowej o Warszawie w XIX, planowanej w IH PAN. Plan publikacji.
Wypisy ze źródeł.
1969, rkps, mps, j. pol., luźne, s.
62. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Wypisy ze dokumentów policyjnych dot. udziału Żydów w powstaniu styczniowym i tajnych organizacjach niepodległościowych w latach 1833 – 1868.
b.d., rkps, j. pol., ros., luźne, s.
63. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatki dot. historii społeczności żydowskiej w Królestwie Polskim i Galicji w XIX w., m.in. materiały statystyczne.
b.d., rkps, j. pol., luźne, s.

⁵³ Kopia z Archiwum Ringelbluma: ARG I 219 (Ring. I/344).

64. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatki dot. postaci i poglądów Stanisława Staszica.
b.d., rkps, j. pol., luźne, s.
65. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatki dot. rozwoju Warszawy w XIX w.
b.d., rkps, j. pol., luźne, s.
66. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Luźne notatki i wypisy ze źródeł dot. społeczeństwa w Polsce w XIX w.
b.d., rkps, j. pol., luźne, s.

EMANUEL RINGELBLUM

67. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Kopie dokumentów studenckich Emanuela Ringelbluma z Archiwum Uniwersytetu
Warszawskiego (1911-1935).
b.d., rkps, j. pol., luźne, s.
68. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Materiały do bibliografii Emanuela Ringelbluma.
b.d., rkps, j. pol., j. żyd., luźne, s.

ANTYSEMITYZM

69. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Wypisy z niemieckich antysemitycznych wydawnictw propagandowych (Goebbels,
Seifert, Elmayer).
b.d., mps, j. niem., j. pol., luźne, s.
70. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Wypisy źródłowe i notatki dotyczące niemieckiego i polskiego antysemityzmu.
b.d., rkps, j. niem, pol., luźne, s.

GETTO ŁÓDZKIE I KRAJ WARTY

71. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Statystyka wysiedleń i wsiedleń do getta łódzkiego w okresie 01.01.1942 –
30.06.1942. Liczby przesiedleńców z Rzeszy, Wiednia, Pragi i Luksemburga⁵⁴.
b.d., mps, rkps, j. niem., luźne, s.
72. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatki i odpisy dokumentów niemieckich dot. statystyki ludności w getcie
łódzkim. Wykaz nazw miejscowości Kraju Warty w brzmieniu polskim i niemieckim (w
czasie okupacji).
b.d., rkps, mps, j. pol., j. niem., luźne, s.

⁵⁴ Po 3 egz. każdego dokumentu.

73. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Luźne notatki i wypisy ze źródeł dotyczące głównie getta łódzkiego.
b.d., rkps, mps, j. niem, pol., żyd., luźne, s.
74. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Plan pracy o getcie łódzkim. Rejestr fiszek z kwerendy w zespole
Ghettoverwaltung.
b.d., rkps, j. pol., luźne, s.
75. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Zestawienia statystyczne dot. zmian liczby ludności getta łódzkiego, zwłaszcza
wsiedleń z likwidowanych gett Kraju Warty. Notatki, kopie dokumentów.
b.d., rkps, mps, j. pol., niem., luźne, s.
76. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Wykazy miejscowości w Kraju Warty.
b.d., rkps, j. pol., luźne, s.
77. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Luźne notatki i wypisy ze źródeł dotyczące głównie gett w Kraju Warty.
b.d., rkps, j. niem, pol., żyd., luźne, s.
78. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Wypisy z wydawnictwa „Der Osten des Warthelands” Artura Greisera z marca
1941 r.
b.d., rkps, j. niem., luźne, s.
- ZAGŁADA ŻYDÓW**
79. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Statystyka ludności żydowskiej w Polsce według spisu powszechnego w 1931 r.
b.d., mps, j. pol., luźne, s.
80. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Wypisy ze źródeł dot. ograniczania praw Żydów w Niemczech i na terenach
okupowanych od 1933 r. (s. 8-20), 2 egz.
b.d., mps, j. pol., luźne, s.
81. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatki i wypisy ze źródeł dot. polityki wysiedleń Żydów z III Rzeszy po 1933 r. i
akcji wyrzucenia Żydów polskich z Niemiec w 1938 r.
b.d., rkps, j. pol., niem., luźne, s.
82. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Charakterystyka materiałów z Archiwum Ringelbluma dotyczących września 1939
r.
b.d., mps, j. żyd., luźne, s.

83. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Fragment pracy o pierwszym okresie prześladowań Żydów pod okupacją niemiecką. Notatki.
b.d., mps, j. pol., luźne, s.
84. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Wypisy dotyczące statystyki ludności żydowskiej w Europie. Wykazy, artykuły, fragmenty przemówień Hitlera, odpisy statystyk niemieckich.
b.d., rkps, mps, j. niem., pol., luźne, s.
85. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatki i wypisy ze źródeł dot. grabieży mienia żydowskiego w czasie wojny.
b.d., rkps, j. pol., niem., luźne, s.
86. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatki, kopia dokumentu i wycinki prasowe dotyczące eksploatacji gospodarczej ludności żydowskiej pod okupacją niemiecką i roli niemieckich banków i przedsiębiorstw.
b.d., rkps, mps, druk, j. niem, pol., żyd., luźne, s.
87. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatki i wypisy ze źródeł dot. głodu i śmiertelności w gettach warszawskim i łódzkim.
b.d., rkps, j. pol., niem., luźne, s.
88. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Luźne notatki i wypisy ze źródeł dotyczące eksploatacji żydowskiej siły roboczej w okupowanej Polsce. Fragmenty artykułów.
b.d., rkps, mps, druk, j. niem, pol., luźne, s.
89. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Luźne notatki i wypisy ze źródeł dotyczące procesu decyzyjnego o Zagładzie Żydów w Europie. Informacja o planie „Osti”.
b.d., rkps, mps, druk, j. niem, pol., luźne, s.
90. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Materiały do statystyki więźniów obozu Auschwitz, Żydów wysiedlonych z Krakowa i wysiedleń Żydów w GG.
b.d., mps, j. pol., luźne, s.
91. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Wypisy z prasy niemieckiej: „Lodsker Zeitung”, „Litzmannstadter Zeitung”, „Krakauer Zeitung“, „Die Burg“ i innych (głównie teksty propagandowe) (1939-1943).
b.d., rkps, j. niem., luźne, s.
92. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatka o nazistowskim Instytucie Badań Żydowskich.
b.d., mps, j. żyd., luźne, s.

93. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatki, odpisy dokumentów, wycinki z prasy dot. losów żydowskiej inteligencji w czasie wojny. Wykazy zamordowanych pisarzy, dziennikarzy, artystów.
b.d., rkps, mps, druk, j. niem, pol., żyd., luźne, s.
94. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Opisy zawartości poszczególnych teczek Archiwum Ringelbluma.
b.d., rkps, j. pol., j. żyd., luźne, s.
95. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatki z listów pochodzących z Archiwum Ringelbluma.
b.d., rkps, j. pol., luźne, s.
96. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Opisy dokumentów dotyczących Zagłady w okręgu białostockim w Archiwum ŻIH, m.in. Archiwum Mersika-Tenenbauma i akt procesu Friedla i Macholla.
b.d., rkps, j. pol., j. żyd., luźne, s.
97. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Opisy żydowskich obozów pracy i gett szczątkowych w Krakowie i okolicach w 1942-1944 r.
b.d., rkps, mps, j. pol., luźne, s.
98. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Odpisy relacji (CŻKH), wypisy z „Krakauer Zeitung” i „Gazety Żydowskiej” na temat losów Żydów w Nowym Sączu i okolicach. Notatki bibliograficzne. Tekst pt. „Der heldisze umkum fun di jidn in Naj Sanc” [Bohaterska zagłada Żydów w Nowym Sączu]. Notatki dot. Zagłady w poszczególnych miejscowościach powiatu.
b.d., mps, rkps, j. pol., żyd., luźne, s.
99. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatki dotyczące procesu Michała Weicherta i charakteru Jüdische Unterstützungstelle (JUS)⁵⁵.
[1948-1949?], rkps, j. pol., luźne, s.
100. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatki i wypisy ze źródeł, wycinki prasowe dot. żydowskiego ruchu oporu w czasie II wojny światowej.
b.d., rkps, j. pol., niem., luźne, s.
101. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatki i wypisy ze źródeł i literatury dot. przebiegu Zagłady w różnych krajach europejskich. Dokładne notatki z amerykańskiego raportu „Hitler’s Ten Year War Against Jews” z 1944 r.
b.d., rkps, mps, j. pol., luźne, s.

⁵⁵ Różne charaktery pisma, m.in. notatka Hersza Wassera.

102. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Wypisy z raportu „Starvation over Europe” Borysa Shuba i Z. Warhaftiga z
Institute of Jewish Affairs z 1943 r.
b.d., mps, j. pol., ang., luźne, s.
103. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Wypisy z „Black Book of Polish Jewry”.
b.d., mps, j. pol., luźne, s.
104. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Wypisy z różnych wydawnictw emigracyjnych dot. losów Żydów polskich z lat
1941-1946.
b.d., mps, j. pol., luźne, s.
105. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatki dot. reakcji rządu londyńskiego na informacje o Zagładzie. Deklaracja
Państw Sprzymierzonych w sprawie Zagłady Żydów z grudnia 1942 r.
b.d., rkps, druk, j. pol., luźne, s.
106. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Wypisy z różnych źródeł na temat przebiegu akcji „Reinhardt”.
b.d., rkps, j. pol., niem., żyd., luźne, s.
107. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Luźne notatki i wypisy ze źródeł dotyczące Zagłady Żydów w Polsce.
b.d., rkps, mps, j. niem, pol., żyd., luźne, s.
108. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Luźne notatki i wypisy ze źródeł dotyczące Zagłady Żydów w Polsce.
b.d., rkps, mps, druk, j. niem, pol., żyd., luźne, s.
109. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Luźne notatki i wypisy ze źródeł dotyczące Zagłady Żydów w Polsce.
b.d., rkps, mps, druk, j. niem, pol., luźne, s.
110. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Niezidentyfikowana powojenna statystyka ludnościowa.
b.d., rkps, j. pol., luźne, s.

PROCESY ZBRODNIARZY WOJENNYCH

111. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Wycinki prasowe dot. procesów niemieckich zbrodniarzy wojennych.
[1940] 1945-1947, druk, j. pol., żyd., niem., luźne, s.
112. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Notatki i wycinki prasowe dotyczące udziału niemieckich intelektualistów w
zbrodniach wojennych. Kartoteka osób. Szkic artykułu „Zwolnienia zbrodniarzy

wojennych”.

b.d., rkps, druk, j. pol., żyd., luźne, s.

113. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.

Notatki i wycinki prasowe dotyczące obecności byłych nazistów we władzach RFN.

b.d., rkps, mps, druk, j. niem, pol., żyd., wł., luźne, s.

114. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.

Kartoteka osób pełniących różne funkcje w niemieckich władzach administracyjnych i policyjnych w okupowanej Polsce. Wycinki prasowe.

b.d., rkps, druk, j. niem, pol., luźne, s.

115. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.

Notatki i wycinki prasowe dotyczące obecności byłych nazistów w rządzie Konrada Adenauera.

b.d., rkps, mps, druk, j. niem, pol., franc., ros., luźne, s.

116. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.

Notatki i wycinki prasowe dotyczące udziałów kapitału żydowsko-amerykańskiego w Niemczech.

b.d., rkps, druk, j. pol., żyd., luźne, s.

117. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.

Notatki dotyczące działalności Adolfa Eichmanna.

b.d., rkps, j. pol., luźne, s.

118. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.

Wycinki prasowe dot. procesu Hansa Franka w Norymberdze, w tym edycja fragmentów dzienników Franka (wycinki z prasy).

[1946], druk, j. pol., luźne, s.

119. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.

Notatki na temat działalności Franza Rademachera.

b.d., rkps, mps, j. pol., luźne, s.

RECENZJE

120. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.

Notatki do recenzji różnych publikacji historycznych.

b.d., rkps, j. pol., luźne, s.

121. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.

Notatki redaktorskie i recenzyjne dot. różnych artykułów i książek historycznych. Korekty do „Biuletynu ŻIH”.

b.d., rkps, j. pol., żyd., luźne, s.

WYCINKI PRASOWE

122. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Wypisy z prasy żydowskiej z 1945-1946 r.
b.d., rkps, j. pol., żyd., luźne, s.
123. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Wycinki prasowe dot. historii i współczesnej sytuacji Żydów w Europie.
[1962, 1969, 1978] 1983-1989, druk, j. pol., niem., żyd., hebr., ang., luźne,
s.
124. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały warsztatowe.
Słówka angielskie.
b.d., rkps, j. ang., pol., luźne, s.

II. Materiały działalności twórcy

125. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały działalności.
Zespół do badań nad historią Polski w latach 1795-1813 w IH PAN.
Korespondencja, listy obecności, protokoły zebrań, wykaz referatów.
1958-1962, rkps, mps, j. pol., luźne, s.
126. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały działalności.
Materiały dot. powołania The International Committee for Development of
Education and Research in Jewish Civilization in Eastern Europe. Projekt, program
konferencji, korespondencja, przemówienie.
1990, mps, druk, j. pol., j. ang., luźne, s.
127. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały działalności.
Uwagi do zawartości pisma „Bleter far Geszichte” w latach 1985-1987.
[po 1987], rkps, j. pol., luźne, s.
128. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały działalności.
Dokumenty ŻIH. 1) Alina Cała, Plan seminariów naukowych w ŻIH na rok
1990/91. 2) Daniel Grynberg, Propozycja programu działalności naukowej Żydowskiego
Instytutu Historycznego w Polsce w latach 1991-1995.
1990-1991, mps, j. pol., luźne, s.
129. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały działalności.
Luźne notatki dot. działalności ŻIH.
b.d., rkps, mps, j. pol., luźne, s.
130. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały działalności.
Czesław Pilichowski, referat sprawozdawczy z działalności Głównej Komisji i
Okręgowych Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce oraz zadania programowe
na 1967 r.
1966, mps, j. pol., luźne, s.

131. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały działalności.
Plany naukowe, tematy do opracowania (notatki).
b.d., rkps, j. pol., luźne, s.
132. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały działalności.
Materiały dot. działalności w PZPR.
1) Szkic listu otwartego przeciw nagonce wobec ŻIH (1968),
2) Wycinek prasowy na temat XXV Zjazdu KPZR (1976),
3) List KC KPZR do KC PZPR w sprawie „Solidarności” (1981),
4) Fragment sprawozdania z prac komisji KC PZPR powołanej dla wyjaśnienia przyczyn i przebiegu konfliktów społecznych w dziejach Polski Ludowej (1983).
1968-1983, rkps, mps, druk, j. pol., luźne, s.

III. Materiały biograficzne

133. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały biograficzne.
Legitymacje (m.in. Związku Patriotów Polskich, Związku Literatów i Dziennikarzy Żydowskich w Polsce, Centralnego Komitetu Żydów w Polsce, Żydowskiego Towarzystwa Kultury), przepustki.
1944-1980, rkps, druk, j. pol., ros., żyd., luźne, s.
134. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały biograficzne.
Dyplom doktorski (oryginał i 2 odpisy).
1954, druk, j. pol., luźne, s.
135. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały biograficzne.
Artur Eisenbach, dziennik z pobytu na wczasach w Sopocie.
1978, rkps, j. pol., luźne, s.
136. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały biograficzne.
Odznaczenia państwowe (Złoty Krzyż Zasługi, Polonia Restituta, Medal X-lecia Polski Ludowej). Medal jubileuszowy IH PAN.
1955-1978, j. pol., luźne, s.
137. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały biograficzne.
Wyciągi z konta walutowego w Banku Handlowym.
1972-1984, rkps, mps, j. pol., luźne, s.
138. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały biograficzne.
Książeczka chorego na cukrzycę. Wyniki badań lekarskich.
1973-1990, rkps, mps, j. pol., luźne, s.

IV. Korespondencja

139. Spuścizna Artura Eisenbacha. Korespondencja.
Korespondencja ogólna.
1946-1992, rkps, mps, druk, j. pol., j. ros., j. ang., j. żyd., luźne, s.
140. Spuścizna Artura Eisenbacha. Korespondencja.
Zaproszenia, programy konferencji, oferty kupna książek.
1950-1990, mps, druk, j. pol., ang., niem. franc., luźne, s.
141. Spuścizna Artura Eisenbacha. Korespondencja.
Korespondencja z redakcją PSB. Wykaz proponowanych haseł na literę J.
Instrukcja redakcyjna.
1959-1961 [1986], rkps, mps, druk, j. pol., luźne, s.
142. Spuścizna Artura Eisenbacha. Korespondencja.
Korespondencja z instytucjami:
1) wydawnictwem Europa Konyvkiado w Budapeszcie w sprawie wydania „Kroniki getta warszawskiego” E. Ringelbluma;
2) Instytutem Geografii Historycznej Kościoła w Polsce przy KUL;
3) Lubelskim Towarzystwem Naukowym;
4) Radomskim Towarzystwem Naukowym;
5) Stołecznym Komitetem Opieki nad Cmentarzami i Zabytkami Kultury Żydowskiej w Polsce;
6) Stowarzyszeniem Autorów ZaiKS;
7) Zakładem Historii i Kultury Żydów w Polsce Uniwersytetu Jagiellońskiego.
1985-1989, rkps, mps, j. pol., luźne, s.
143. Spuścizna Artura Eisenbacha. Korespondencja.
Korespondencja z wydawnictwem „Czytelnik” na temat wydania „Stosunków polsko-żydowskich” Emanuela Ringelbluma.
1987-1989, mps, druk, j. pol., luźne, s.
144. Spuścizna Artura Eisenbacha. Korespondencja.
Korespondencja z Anthony’em Polonsky’em.
1988-1989, rkps, mps, j. pol., j. ang., luźne, s.

V. Materiały rodzinne

145. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały rodzinne.
Maria Czarniewicz – Eisenbach. Dokumenty osobiste, zaświadczenia i korespondencja w sprawach zawodowych.
1944-1980, rkps, mps, j. pol., ros., ang., luźne, s.
146. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały rodzinne.
Maria Czarniewicz – Eisenbach. Dokumenty osobiste: legitymacje, odznaczenia

państwowe.

1949-1977, rkps, mps, druk, j. pol., luźne, s.

147. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały rodzinne.
Fotografie okolicznościowe.
1918-1939, rkps, j. pol., luźne, s.
148. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały rodzinne.
Fotografie portretowe.
1921-1947 [?], rkps, j. pol., luźne, s.
149. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały rodzinne.
Fotografie rodzinne: Hanka, Mosze i Dica oraz Bronka, Dawid i Ariela (Izrael).
1946-1982, rkps, j. pol., j. hebr., luźne, s.
150. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały rodzinne.
Fotografie okolicznościowe (wycieczki, wakacje, przyjęcia, wykłady) (opisane).
1949-1988, rkps, j. pol., luźne, s.
151. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały rodzinne.
Fotografie rodzinne: Max, Michel, Beila, Sarah Malka, Judah Hillel (USA).
1958-1966, rkps, j. ang., luźne, s.
152. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały rodzinne.
Fotografie okolicznościowe (wycieczki, wakacje, przyjęcia, wykłady) (brak danych).
b.d., rkps, j. pol., luźne, s.

VI. Materiały osób obcych

153. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.
Ryszarda Czepulis-Rastenis, ocena rozprawy mgr Zofii Borzymińskiej pt.
„Szkolnictwo żydowskie w Warszawie w latach 1831-1870”.
b.d., mps, j. pol., luźne, s.
154. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.
Włodzimierz Dzwonkowski, recenzja pracy Józefa Kermisza „Lublin i Lubelskie w ostatnich latach Rzeczypospolitej (1788-1794), Lublin 1939. Wycinek z pisma „Myśl Współczesna”, listopad-grudzień 1946.
1946, druk, j. pol., luźne, s.
155. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.
Mieczysław Goldberg, relacja z przeżyć w getcie warszawskim.
b.d., mps, j. ang., luźne, s.
156. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.
Henry Görschler, Diskussionsbeitrag zum Thema „Antisemitismus und

Chauvinismus”.

1961, mps, j. niem., luźne, s.

157. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.

Moses Hess, „Die Polen und die Juden”.

b.d., mps, j. niem., luźne, s.

158. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.

Stefi Jersch-Wenzel, „Die Juden als Bestandteil der oberschlesischen Bevölkerung in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts“.

b.d., mps, j. niem., luźne, s.

159. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.

Józef Kokot, „NRF wobec problemu zbrodni hitlerowskich”.

[1967?], mps, j. pol., luźne, s.

160. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.

Rafał Mahler, „Czarna Księga Polskich Żydów, którą należało inaczej napisać”.

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

161. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.

Helena Merenholc. Legitymacja związku zawodowego. Odznaczenia państwowe: Złoty Krzyż Zasługi, Polonia Restituta, medal X-lecia PRL.

1948, 1957, 1971, rkps, druk, j. pol., luźne, s.

162. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.

Karl Nuss, „Zum Anteil des deutschen Generalstabes an der sogenannten Endlösung der Judenfrage“.

b.d., mps, j. niem., luźne, s.

163. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.

Maria Pasztor, „Hugo Kołłątaj wobec sprawy żydowskiej”. Maszynopis artykułu opublikowanego w „Biuletynie ŻIH” w 1991 r.

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

164. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.

Adam Penkalla, „Zajścia przytyckie 9 marca 1936 roku”. Recenzja Mariana Fuksa „Jeszcze o tak zwanych «zajściach» w Przytyku” (wycinki z „Folks-Sztyme”). Pismo A. Penkalli do A. Eisenbacha.

1989, mps, druk, j. pol., luźne, s.

165. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.

Leon Szykier, „Organizacja służby Wydziału Zdrowia w getcie łódzkim” (opracowanie powojenne).

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

166. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.

Zbigniew Tomaszewski(?). Wspomnienia w 50-tą rocznicę powstania w getcie

warszawskim.

1993, mps, j. pol., luźne, s.

167. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.

Szaja Trunk „Warunki zdrowotne i śmiertelność w getcie warszawskim” i „Stan aprowizacyjny w getcie warszawskim”⁵⁶.

[1946?], mps, j. pol., luźne, s.

168. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.

NN, Fragment rozdziału X nieznanej pracy pt. „Program pracy niewolniczej, nielegalnego wykorzystania jeńców wojennych i w związku z tym z szczególną odpowiedzialnością Sauckla i Speera” (2 egz.).

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

169. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.

NN, „Motywy zbrodni”⁵⁷.

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

170. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.

NN, „Historia getta Litzmannstadt”, część I „Z miasta do getta (1.9.1939 – 1.5.1940)”⁵⁸.

b.d., mps, j. pol., niem., luźne, s.

171. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.

NN, „Z działalności nielegalnych organizacji żydowskich w Łodzi”.

b.d., mps, rkps, j. pol., luźne, s.

172. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.

NN, „Cu der geszichte fun der widersztand bawegung in Lodź” [Z historii ruchu oporu w Łodzi].

b.d., rkps, j. żyd., luźne, s.

173. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.

NN, „Za naszą i waszą wolność. Demokracja polska a powstanie w getcie warszawskim”.

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

174. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.

NN, „Stulecie polskiego ruchu robotniczego (tezy)”

[1982], mps, j. pol., luźne, s.

175. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób obcych.

Krótkie opisy projektów badawczych: 1) NN, „Życie religijne Żydów w Polsce w latach 1944-1989”; 2) Paweł Fijałkowski, „Żydzi w miastach województw łęczyckiego i rawskiego XV – XVIII w.”; 3) Jan Jagielski, „Cmentarze żydowskie”; 4) Maria i

⁵⁶ Być może H. Wassera, zob. 344/18.

⁵⁷ 3 niekompletne egz.

⁵⁸ Tekst urwany.

Kazimierz Piechotkowie, „Ulice, dzielnice i tzw. miasta żydowskie w strukturze przestrzennej miast polskich XII – pocz. XIX w.” „Architektura bóżnic polskich XIV – pocz. XIX w.”, 5) Barbara Konarska, „Lekarze – emigranci polscy pracujący we Francji po powstaniu listopadowym, 6) Józef Adelson, „Jews – Polish Citizens in Germany between 1919 and 1939”, 7) Hans Schleier, Gustav Seeber, „Zur Entwicklung und Rolle des Antisemitismus in Deutschland von 1871-1914”. 8) Michael Steinlauf, „Y. L. Peretz as Publicist and Ideologue“, 9) Piotr Wróbel, Konspekt książki „Żydzi w Polsce 1918-1939).

b.d., mps, j. pol., niem., ang., luźne, s.

VII. Varia

176. Spuścizna Artura Eisenbacha. Varia.

Cegiełki na budowę pomnika bojowników getta warszawskiego: 100 zł (4 egz.), 500 zł (1 egz.), 1000 zł (1 egz.).

Zaproszenie na akademię w 14-tą rocznicę zagłady getta wileńskiego.

Zaproszenie na uroczystość odsłonięcia pomnika w Sobiborze.

Instrukcja do wypełniania kwestionariusza strat i zniszczeń dzieł sztuki oraz zabytków kultury i przyrody.

Plan pracy pracownika IH PAN.

1947-1987, druk, j. pol., żyd., luźne, s.

177. Spuścizna Artura Eisenbacha. Materiały osób trzecich.

Wizytówki, zakładki, obrazki, wpisy pamiątkowe.

b.d., rkps, j. pol., luźne, s.